

היוזמה המשותפת לממשלת ישראל ולעם היהודי בתפוצות - תכנית המשך

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1660 מיום 1.6.2014, והתיקונים להחלטה זו בהחלטות ממשלה מס' 95 מיום 19.6.2015, מס' 3209 מיום 1.12.2017, מס' 3754 מיום 25.4.2018, מס' 4539 מיום 9.4.19, מס' 193 מיום 09.07.2020, מס' 226 מיום 17.07.2020, ומס' 1018 מיום 04.06.2021 (להלן ביחד: **"התיקונים להחלטה 1660"**), ומתוך ההכרה כי למדינת ישראל ולקהילות היהודיות בתפוצות אחריות משותפת לעתידו והמשכיותו של העם היהודי, ובמטרה לחזק את הזהות היהודית של דור העתיד, ולהעמיק את הקשר למדינת ישראל ולציונות:

1. להטיל על משרד התפוצות לתכנן ולבצע את – תוכנית המשך היוזמה המשותפת לממשלת ישראל ולעם היהודי התפוצות (להלן: **"התכנית"**) וזאת על בסיס השלב הראשון של הפרויקט, שבוצע בין השנים 2014-2022, והלקחים שעלו ממנו.
2. התכנית תמשיך להיות משותפת למדינת ישראל ולעם היהודי בתפוצות, ותגובש על בסיס המשך הדיאלוג עם העולם היהודי במטרה לחזק את הזהות היהודית בתפוצות ואת הקשר בין יהודי התפוצות למדינת ישראל ולציונות, בכל התחומים המשיקים למעגל החיים האישי והקהילתי, בארץ ובחו"ל, בקרב קהלי יעד מגוונים לרבות בהיבטי גיל, ארץ מוצא ותרבות, שתאפשר לכל גווני העם היהודי למצוא את מקומם בתוכנית.
3. התכנית תבוצע בהתאם למתווה עבודה רב שנתי שממנו תיגזר בכל שנה, תכנית עבודה שנתית (להלן: **"המתווה הרב שנתי"**).
4. לצורך גיבוש ויישום המתווה הרב שנתי תבוצע התקשרות כמפורט בסעיף 6 להלן. את התכנית תוביל ועדת ההיגוי המורכבת מנציגי ממשלת ישראל, ושותפים נוספים למימון התכנית.
5. הניהול השוטף של התוכנית ימשיך להתבצע על ידי משרד התפוצות (להלן: **"המשרד"** או **"משרד התפוצות"**) ובכלל זה יהיה המשרד מוסמך לפעול כדלקמן:
  - א. אישור המתווה הרב שנתי ותוכניות העבודה המפורטות לכל פרויקט הנגזרות ממנו (להלן: **"תוכניות העבודה המפורטות"**), ושינויים בהם.
  - אישור המשרד יינתן בטרם יועברו המסמכים המפורטים בסעיף זה לאישור גורמים אחרים, ממשלתיים ו/או חוץ ממשלתיים של התכנית. כמו כן, אישור המשרד למתווה הרב שנתי, לתוכניות העבודה המפורטות ולשינויים מהותיים בהם יינתן בכפוף לבחינת היועץ המשפטי וחשב המשרד.
  - ב. כל הפעולות הנוגעות לוועדת ההיגוי לרבות אישור שינויים במנגנוניה וסמכויותיה, אופן קבלת ההחלטות, מנגנון ההסכמה בה וכן הרכבה.
6. לשם יישום וניהול התכנית, משרד התפוצות יתקשר עם גוף ייעודי, אשר יהא אחראי להעמיד את המימון לביצוע התוכנית מטעם הגורמים החוץ ממשלתיים ויעסוק בניהול התוכנית ובהבטחת יישומה, בין היתר, באמצעות צדדים שלישיים, ולא יעניק תמיכות. החלטה על ההתקשרות עם הגוף הייעודי ושל הגוף הייעודי עם צדדים

שלישיים תהיה בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן: "החוק") ותקנותיו.

7. המקורות התקציביים לתכנית יהיו כדלקמן:

א. כאמור לעיל, ממשלת ישראל רואה חשיבות בשותפות עם העם היהודי בהיגוי התוכנית ובמימונה.

ב. חלקה של הממשלה במימון התכנית בכל שנה, יהיה עד מחצית מעלותה בפועל ועד תקרת התקציב הממשלתי שייקבע בכל שנה. העברת תקציב המזומנים תיעשה באופן שוטף לפי צרכי התכנית ובהתאם להיקף הביצוע בפועל.

ג. חלקה של הממשלה בתקציב התכנית לשנים 2022 – 2024, יוקצה באמצעות משרד התפוצות בהתאם לפירוט הבא:

לשנת 2022 - 88.65 מלש"ח בהרשאה להתחייב מתקציב משרד התפוצות

לשנת 2023 - 88.38 מלש"ח בהרשאה להתחייב מתקציב משרד התפוצות.

למען הסר ספק יובהר, כי המשרד רשאי להקצות מתקציבו תקציבים נוספים לצורך המשך ביצוע פרויקטים קיימים בתוכנית, וזאת ללא הכרח באישור חוזר של הממשלה להקצאת תקציבים כאמור.

ד. משרד התפוצות ינהל את המשאבים עבור ביצוע התכנית באמצעות הרשאה להתחייב.

ה. יודגש, כי מדובר בתקציבים חדשים, אשר מתווספים להשקעות הממשלה בפרויקטים קיימים ובפעולות בתחום התפוצות, וכי החלטה זו אינה גורעת או משנה החלטות ממשלה רלוונטיות קודמות הנוגעות לנושאים האמורים בהחלטה. כמו כן לא יהיו בתכנית האמורה מסרים הסותרים את עידוד העלייה לישראל או פגיעה בסמכויותיו של משרד העלייה והקליטה.

8. תיאום התוכנית בין משרדי הממשלה, יתבצע באמצעות ועדה בין משרדית בראשות מנכ"ל משרד התפוצות. בוועדה יהיו חברים נציגים ממשרדי החוץ, החינוך, העלייה והקליטה ואגף תקציבים במשרד האוצר. נציגים נוספים בוועדה ייקבעו על ידי מנכ"ל משרד התפוצות. הועדה תתכנס פעם בשנה או לפי הצורך וסדר יומה יקבע על ידי מנכ"ל משרד התפוצות.

סמכויות הועדה תהיינה כדלקמן:

א. תאום בין פעילות משרדי הממשלה השונים בקשר למתווה הרב שנתי ויישומו.

ב. מעקב ובחינת דיווחים בדבר התקדמות המתווה הרב שנתי

ג. מעקב אחר המחקר וההערכה לשלבי יישום המתווה הרב שנתי, שיבוצעו ע"י משרד התפוצות ומעקב אחר ביצוע התקציב.

9. דיווח - משרד התפוצות ידווח, פעם בשנה לפחות, לממשלה, על התקדמותו בביצוע המתווה הרב שנתי.

10. החלטה זו מחליפה את החלטת ממשלה מס' 1660 מיום 1.6.2014 ואת התיקונים להחלטה 1660.

דברי הסבר

בעשורים האחרונים ניכרת שחיקה מתמשכת בזהות היהודית ובקשר לישראל בקרב יהודים בקהילות שונות ברחבי העולם, עובדה הגורמת לפער הולך וגדל בין מדינת ישראל לבין היהודים בעולם. לפיכך, ממשלות ישראל הגדילו בשנים האחרונות את השקעותיהן בעם היהודי בתפוצות, כל זאת, מתוך ראייה כי לממשלת ישראל ולקהילות היהודיות בתפוצות אחריות משותפת לעתידו, המשכיותו ושגשוגו של העם היהודי, וכי קיומן של קהילות יהודיות ברחבי העולם מצריך השקעה במערכת יחסים מקיפה ובעלת עומק בין מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות, ובקיומו של דיאלוג מתמשך, משמעותי ופורה ביניהן המביא לפעולה משותפת.

קיומן של פעולות מתמשכות בעלות עומק לחיזוקה של הזהות היהודית והקשר לישראל הן המפתח ליכולת לשמר, לפתח ולשכלל זהות יהודית בתוך סביבה אוניברסאלית גלובלית פתוחה, שהוא אחד האתגרים המרכזיים, העומד בפני העם היהודי בשנים הקרובות.

כחלק מתפיסה זו יוסדה היוזמה המשותפת לממשלת ישראל והעם היהודי בשנת 2014 שגובשה לתכנית בשם "מוזאיק יונייטד" ששמה לה למטרה לפתח פרויקטים משמעותיים שיתמודדו עם האתגרים האלו באמצעות פעולות שונות בתחום החינוך והקהילה, בדגש על חינוך בלתי פורמלי.

לצורך יישום החלטה 1660 מיום 1.6.2014 (להלן: "**החלטת הממשלה המקורית**") המשרד התקשר בשנת 2015 עם הגוף הייעודי כהגדרתו בהחלטת הממשלה (חברה לתועלת הציבור שנקראה באותה עת חברת יוזמת עתיד העם היהודי ושינתה שמה בהמשך למוזאיק יונייטד בע"מ). המשרד גיבש ואישר את המתווה הרב שנתי ליישום החלטת הממשלה המקורית ובו מפורטים הפרויקטים השונים שיבוצעו במסגרת יישום החלטת ממשלה זו. החלטת הממשלה המקורית קבעה כי יישום המתווה הרב שנתי יבוצע בשני שלבים. השלב הראשון צפוי היה להימשך, בהתאם לתיקונים להחלטת הממשלה המקורית, עד סוף שנת 2022. כעת, משקמה ממשלה ואושר תקציב מדינה, ועל מנת להבטיח את רציפות קיום התוכניות, מביא משרד התפוצות לאישור הממשלה את תוכנית ההמשך.

בשנות פעילותה הצליחה התוכנית עד כה להקים פרויקטים גדולים, משמעותיים וכלל עולמיים שהתמודדו עם האתגר של חיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בקרב צעירים יהודיים בתפוצות, כל זאת בהתאמה למתווה הרב שנתי שנקבע בשנת 2014 יחד עם החלטת הממשלה. במסגרת הפעילות הוקמו הפרויקטים הבאים:

- 1) פרויקט הקמפוסים, המביא עשרות אלפי סטודנטים יהודים מדי שנה לפעילות העוסקת בחיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בקמפוסים ברחבי העולם. פעילות זו היא פעילות משלימה לפרויקטים אחרים של הממשלה כמו תגלית ומסע.
- 2) פרויקט שלום קור, המביא אלפי צעירים יהודים לפעילות התנדבותית משמעותית הן ברמה המקומית והן באמצעות חוויות מעצבות מחוץ לקהילה המקומית.
- 3) פרויקט הישראלים הנותן מענה לאלפי ישראלים החיים כיום בתפוצות.
- 4) פרויקט הדיגיטל, הבונה פלטפורמה דיגיטלית המציירת רצף בין הפרויקטים השונים ומציע למשתתפים פעילויות יהודיות המותאמות לצרכיהם

5) פרויקט סיורי תיכון לישראל שעתיד להביא, החל מהקיץ הקרוב ובמשך השנים הקרובות, עשרות אלפי תלמידי תיכון למסע משמעותי בארץ, לצד פרויקטים כמו תגלית ומסע.

סביב כל פרויקט נערך מחקר ומיפוי מקיף של הקיים בשטח ונערכו שולחנות עגולים בהם השתתפו אנשי מקצוע הנוגעים לתחום. נוצרו שותפויות גדולות ורחבות היקף עם שותפים שונים: ארגונים, קהילות תורמים וקרנות.

לצורך בחינת האפקטיביות של התכנית כולה, פועלת מטעם המשרד חברת מחקר הבוחנת את כלל הפעילות לאור מטרות התכנית כפי שמוגדרות בהחלטת הממשלה. נערכת מדידת אימפקט מעמיקה שבוחנת את ההשפעה של הפעילות על המשתתפים בתחומים של חיזוק הזהות היהודית והקשר לישראל בהתאם למטרות התכנית. חברת המחקר פועלת בהתקשרות ישירה ובמימון מלא של המשרד ועורכת מחקרים עצמאיים ובלתי תלויים. תוצאות המחקרים מראות כי התוכנית עומדת במטרותיה וכי הפעילות מחזקת את הזהות היהודית והקשר לישראל של המשתתפים. המשרד בוחן כל העת את התכנית לאור המחקרים ומוביל שינויים והתאמות לפי המחקר, בדגשים ומרכיבים בתוכניות השונות.

במקביל נעשה תיאום שוטף מול משרדי הממשלה הרלוונטיים, התקיימו וועדות מנכ"לים והתקדמות התכנית הוצגה בממשלה.

התכנית מובלת על ידי ועדת היגוי בה יושבים לצד נציגי המשרד, שותפים למימון לתכנית: ראשי ארגונים, ותורמים משמעותיים אחרים. הוועדה מתכנסת 2-3 פעמים בשנה לעדכונים, אישורי תקציב ותוכניות עסקיות והתנעה של פרויקטים חדשים.

כעת המשרד מבקש להביא לממשלה את אישור תוכנית ההמשך – על פי העקרונות שהותוו בשלב הראשון כמוצע בסעיפים 1-4 – לגבי השותפות והדיאלוג עם יהדות התפוצות, מטרות התוכניות והובלת התכנית על ידי ועדת ההיגוי המשותפת לממשלת ישראל ושותפים מהתפוצות, על פי המתווה הרב שנתי;

הניהול השוטף של התוכנית ימשיך להתבצע על ידי משרד התפוצות, בהתאם לסמכויותיו כאמור בסעיף 5 להצעת ההחלטה לגבי אישור המתווה הרב שנתי ותוכניות העבודה המפורטות לכל פרויקט הנגזרות ממנה וכן כל הפעולות הנוגעות לוועדת ההיגוי. לשם גיבוש פרטי תוכנית ההמשך ויישומה, המשרד יערוך התקשרות עם גוף ייעודי כמפורט בסעיף 6 להצעת החלטה.

ממשלת ישראל רואה בעם היהודי שותף מרכזי בהשגת יעדי התוכנית ובמימונה ורואה לנגד עיניה, כי העם היהודי יירתם למימושם במימון מקביל ביחס של לפחות 1:1. חלקה של הממשלה בתקציב תכנית ההמשך, יוקצה באמצעות משרד התפוצות כמפורט בסעיף 7.

מנגנוני התיאום והדיווח ביחס לתוכנית ההמשך, עודכנו בסעיפים 8-9 ועיקרם ועדה בין משרדית שאינה ועדת מנכלים כמו שהוגדרה בשלב הראשון מכיוון שבפועל לא השתתפו בה מנכ"לי משרדי הממשלה האחרים ודיווח לממשלה בלבד ללא דיווחים לוועדות שרים אחרות.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

כמפורט בהחלטה

תקציב

כמפורט בהחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ראש הממשלה החליפי ושר החוץ- תומך

שרת החינוך- תומכת

שרת העלייה והקליטה- תומכת

שר האוצר- תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1660 מיום 1.6.2014
החלטת ממשלה מס' 95 מיום 19.6.2015
החלטת ממשלה מס' 3209 מיום 1.12.2017
החלטת ממשלה מס' 3754 מיום 25.4.2018
החלטת ממשלה מס' 4539 מיום 9.4.2019
החלטת ממשלה מס' 193 מיום 9.7.2020
החלטת ממשלה מס' 226 מיום 17.07.2020,
החלטת ממשלה מס' 1018 מיום 04.06.2021

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

סיווגים

סיווג ראשי: (01) ביצועי

תחום פעולה עיקרי: (04) ישראל והעם היהודי

מוגש על ידי שר התפוצות

כ"ח באדר ב' התשפ"ב
31 במרץ 2022

ירושלים, כ"ו אדר ב' תשפ"ב

29 במרץ 2022

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

היוזמה המשותפת לממשלת ישראל ולעם היהודי בתפוצות – תוכנית ההמשך.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. במטרה לחזק את הזהות היהודית בתפוצות ולהעמיק את הקשר בין יהודי התפוצות לישראל, מוצע להטיל על משרד התפוצות לתכנן ולבצע את תוכנית ההמשך ליוזמה המשותפת לממשלת ישראל ולעם היהודי התפוצות (להלן: "התכנית") וזאת על בסיס השלב הראשון של הפרויקט, שבוצע בין השנים 2014-2022, והלקחים שעלו ממנו. התכנית תבוצע בהתאם למתווה עבודה רב שנתי שממנו תיגזר בכל שנה, תכנית עבודה שנתית (להלן: "המתווה הרב שנתי").
2. את התכנית תוביל ועדת היגוי המורכבת מנציגי ממשלת ישראל, ושותפים נוספים למימון התכנית. חלקה של הממשלה במימון התכנית בכל שנה, יהיה עד מחצית מעלותה בפועל ועד תקרת התקציב הממשלתי שייקבע בכל שנה.
3. ניהולה השוטף של התוכנית ימשיך להתבצע על ידי משרד התפוצות (להלן: "המשרד"). תפקידיו וסמכויותיו של המשרד ביחס לתכנית מפורטים בהצעת ההחלטה וכוללים, בין היתר, אישור המתווה הרב שנתי ותוכניות העבודה המפורטות לכל פרויקט הנגזרות ממנו ושינויים בהם; כל הפעולות הנוגעות לוועדת ההיגוי לרבות אישור שינויים במנגנוניה וסמכויותיה, אופן קבלת ההחלטות, מנגנון ההסכמה בה וכן הרכבה.
4. לשם יישום וניהול התכנית, המשרד יתקשר עם גוף ייעודי, אשר יהא אחראי להעמיד את המימון לביצוע התוכנית מטעם הגורמים החוץ ממשלתיים ויעסוק בניהול התוכנית ובהבטחת יישומה, בין היתר, באמצעות צדדים שלישיים, ולא יעניק תמיכות. החלטה על התקשרות עם הגוף הייעודי ושל הגוף הייעודי עם צדדים שלישיים תהיה בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב – 1992 (להלן: "החוק") ותקנותיו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה איננה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הועברה להתייחסות היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר וכן למחלקה למשפט ציבורי- מנהלי (יעוץ וחקיקה) במשרד המשפטים. הערות משפטיות שנתקבלו, הוטמעו בהצעת ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אני מאשרת כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

מיכל מסטיי, עו"ד
היועצת המשפטית